

Пригоди маленького Михайлика

Оповідання

Нещодавно настало літо. Сонце почало не тільки показувати свої промінці, але й щиро обігрівати землю. На деревах давно вже з'явилися привабливі зелені сукні. Дорослі люди змінили гардероб та переодягли своїх діточок у літні костюми. Те ж саме трапилось і з маленьким Михайликом. Мама більше не одягала на нього теплих светрів, штанів та шапок, на зміну їм прийшли легкі майки, коротенькі штанці та панамки від сонячних промінців. Цей одяг шестирічний Михайлик любляв більше, ніж зимовий, адже не треба було витягувати руку з рукавички, щоб доторкнутися до лавочки, дерева чи огорожі, та й мама не каже: «Михайлику, що ти наробив? Давай свої рученятка й знову одягнемо рукавички». Або: «Що ти робиш, Михайлику?! Не доторкайся до лавочки, адже вона дуже холодна, і ти можеш захворіти!». Доводиться слухатись. Кому ж подобається хворіти? Тобі весь час зле, болить голова, кашель, лихоманка та ще й нежить. До того ж не можна відвідувати дитячий садок. А там у Михайлика дуже багато друзів. І Наталка, й Івась, і Оленка, а ще Марійка, Ганнуся, Тарасик та інші. А також дві привітні, молоді доброзичливі виховательки - Олена Павлівна та Катерина Іванівна. Ні, краще трошки почекати, коли знову стане тепло, і все роздивитись і зробити детальне дослідження.

Зараз була п'ята година вечора, тому Михайлик разом зі своєю мамою поспішав додому. Дорога від дитячого садка «Червона шапочка» до вулиці Київської, на якій мешкав Михайлик, не була короткою. Спочатку треба було проїхати декілька зупинок на міському транспорті, а потім ще йти пішки цілих п'ятнадцять хвилин до свого будинку. Ось нарешті Михайлик побачив його і зрадів. Але згадавши, як мама Іра йому

казала, що спеціальна машина, яка відвозить їх на шостий поверх (Михайлик добре запам'ятав, на якому поверсі він живе) зламалась, засмутився. Це ж треба буде подолати так багато сходинок! Коли сьогодні вранці він із мамою спускався вниз, дуже стомився. А як же тоді він буде підійматися? Адже це ще складніше! За десять хвилин він ледве впорався з цим непомірно важким завданням. І ось нарешті зайшов до своєї кімнати, у якій багато іграшок і де можна відпочити. З радісними думками він непомітно сам для себе задрімав.

Прокинувся Михайлик, коли з роботи повернувся тато і вони про щось голосно розмовляли з мамою.

- Ірино, чому ти не хочеш поїхати разом з Михайликом у село до моєї мами? – питав дружину Олег.

- А чому нам не можна залишитися тут? – відповіла питанням на питання Ірина.

- Звісно, ви можете залишитися тут. Але я вважаю, що відпочинок від гамірного міста з безліччю машин, які постійно забруднюють атмосферу, піде на користь нашому сину, - навів важливий аргумент Олег . – До того ж, коли ти востаннє виїжджала з міста? Не пам'ятаєш?

- Ні, - щиро зізналася дружина. – Гаразд, я поїду з сином в Іванівку.

- Ось і добре, - сказав Олег.

Михайлик, який почув усю цю розмову, майже нічого не зрозумів. Що таке атмосфера і як її забруднюють машини? Адже, як він знав, машини їздять по великій дорозі. А якщо дорога й атмосфера це одне і те ж саме? Тоді чому це погано? Навіщо треба відпочивати від міста? І як можна від нього втомитись? І нарешті що таке Іванівка? І чому батько хоче, щоб він з мамою туди поїхав? Михайлик нічогісінько не зрозумів, тому вирішив про все дізнатися в матусі.

Така нагода виникла не зразу, а лише тоді, коли мама почала збирати речі.

- Мамо, а чому ти збираєш речі? – несміло запитав він.

- Тому, що ми їдемо в гості до бабусі Марини, - відповіла Іра.

- А де вона живе? – поцікавився Михайлик.

- У селі з назвою Іванівка, - з посмішкою відповіла мама.

- А що таке назва? – виникло наступне запитання у сина. – А у мене є назва?

- Ні, у людей є імена. У тебе, наприклад, Михайлик. А предмети мають назви. Бачиш високе дерево на вулиці?

- Так, - відповів Михайлик.

- У нього є назва. Це дерево називається тополя. Зрозумів? – запитала Ірина.

- А в Іванівці добре чи погано?

- Завтра й дізнаєшся, - весело відповіла мама. – А тепер іди та лягай спати.

Михайлик довго не міг заснути, усе думав. Якщо в Іванівці погано, його б туди не повезли. Але чому ж тоді мама спочатку не погоджувалась з батьком? Добре, завтра побачимо, як там.

Іванівка зустріла Михайлика та його маму ясным сонечком, яке весь час намагалося світити лише в очі, веселим співом півнів, голосним гавкотом собак, які не лише охороняють свої домівки, а й допомагають дідусю Івану пасти овець та кіз, різноманітністю звуків, які видає худоба.

Коли Михайлик з мамою йшов вузькою стежкою, він увесь час дивися на галявини, які були вкриті яскравими квітами. Дитині, яка живе в місті, побачити безліч квітів, за якими ніхто не слідкує, було досить дивно.

Михайлик нахилився до ромашки, уважно подивися на неї й почав гукати:

- Ідіть сюди! Ідіть сюди!

- Що трапилось? – запитала мама.

- Я чекаю на продавщицю, якій треба дати гроші за квітку. Чому вона не йде? – здивовано запитав він у матері.

- Бо тут немає продавщиць, - посміхнулася мама. – Ці квіти безкоштовні, їх ніхто не продає й не купує, - пояснила мама.

- Чому ж їх ніхто не зірвав, якщо за них не треба давати гроші? – здивовано запитав Михайлик.

- Бо люди беруть цю красу. Уяви, якщо кожний би зривав собі квітку, їх би вже не було, і ти не зміг би помилуватися ними, - пояснила мама.

Усю дорогу Михайлик не закривав рота. Усе йому було цікаво: яка комашка сіла на квітку, навіщо бджолі нектар (це слово він почув сьогодні вперше), як півень опинився на огорожі, навіщо глечики повісили на тин. І ще безліч запитань, які починалися частіше зі слова «чому». Нарешті вони дійшли до хати бабусі Марини. Вона радісно зустріла онука та привіталася з невісткою. На сьогодні потік різноманітних запитань для Ірини був припинений, бо розважати онука взялася бабуся. Це виявилось не таким уже й легким завданням, як Марина Йосипівна думала раніше. Після смачної вечері гості лягли відпочивати від виснажливої дороги. Михайлик хотів, щоб скоріше настало завтра, бо воно обіцяло бути цікавим. Тому він поклав руки під рожеву повненьку щічку, згорнувся калачиком та заснув.

Наступного дня Михайлик прокинувся, коли вийшло сонце. Бабуся дала змогу мамі відпочити, тому сама нагодувала онука сніданком. Увесь час Михайлик дивився у вікно, і бабуся ніяк не могла зрозуміти, що він там побачив. А потім побачила біля паркану свою маленьку сусідку Олечку. Її світле волосся і блакитні очі давали привід усім, хто її бачив,

думати, що це маленький янгол спустився на землю. І ось цей янгол уважно вивчає гостя бабусі Марини. Михайлик, у свою чергу, відповів взаємною цікавістю.

- Добрий день, Олечко. – Чому не заходиш? – привіталася Марина Йосипівна.

- Добрий день, - відповіла дівчинка, заходячи на подвір'я. – Я вчора з батьками їздила до міста кататися на гойдалках. Було дуже весело. А потім ми ходили дивитися на такий – такий... - Олечка ніяк не могла пригадати слово. – Він такий великий, вода з нього ллється маленькими струмочками і вогники сяють, - пояснила вона.

- А, зрозуміло, фонтан, - підказала Марина Йосипівна.

- Точно, фонтан, - повеселіла Оля. – А... - вона не знала, як запитати про незнайомого хлопчика.

- Це мій онук Михайлик. Він приїхав до мене в гості, - сказала Марина Йосипівна.

- Привіт, - нарешті промовив Михайлик.

- Привіт, - дзвінко відповіла Оля. – Будеш зі мною гратися? – запитала вона.

- Так, - відповів Михайлик.

- Тоді пішли до мене у двір. Там у мене є скакалка, маленька гойдалка, м'ячик та велосипед, - закінчила перелік своїх речей Олечка.

- Добре! – зрадів Михайлик. Він швидко зрозумів, що сумувати йому не доведеться. З такою подружкою, як Олечка можна тільки веселитись, бавитись, гратись, сміятись, а не сумувати. Ах! Весело ж у селі жити! З такими думками Михайлик йшов до будинку, у якому жила його нова подружка.

Мама Михайлика, Іра, прокинулася близько дев'ятої години ранку. Трохи злякалась, коли не побачила Михайлика, але Марина Йосипівна запевнила її, що з ним усе добре, і він грається з сусідською дівчинкою. Пізніше, коли Іра ходила до крамниці, вона почула на сусідському

подвір'ї веселий дитячий сміх і підійшла до огорожі. Її син з якоюсь білявою дівчинкою намагався дістати м'ячика, який закотився за дерево. Ще раз упевнившись, що із сином усе гаразд, вона пішла додому допомагати Марині Йосипівні поратись.

Діставши м'ячик, Олечка стала раптом серйозною та запитала:

- А в тебе є друзі дома?

- Так, багато. І в дворі, і в дитячому садку, - відповів Михайлик.

- І в мене є, - знов повеселішала дівчинка, - Оксана та Данило. Та ще є брат, йому аж вісім років. Сьогодні він з батьком поїхав у місто. Йому куплять велосипед, як у дорослих.

- Добре, - кивнув Михайлик. – А тепер я піду додому. А завтра знову прийду до тебе, і ми будемо гратися.

- Може, ти й сьогодні ще прийдеш? – запитала Оля.

- Якщо матуся і бабуся дозволять, то прийду.

Діти ще півгодини прощалися, а потім Михайлик пішов.

Вийшовши за огорожу та зробивши декілька кроків, він зрозумів, що не знає, куди йти. Він лише пам'ятав, як бабуся казала, що будинок Олечки знаходиться праворуч. А повертатись додому? Теж праворуч? Чи ліворуч? Якщо праворуч, то треба йти... він зрозумів, що забув, де в нього ліва, а де права рука. Щоби його почервоніли і стали схожими на стиглі яблука, а з очей майже капали сльози. «Треба заспокоїтись», - промайнула думка в Михайликовій голові. У дитячому садку вихователька Катерина Іванівна пояснювала, як знаходити праву й ліву руку. Але він уже забув! Потім вихователька цікаво розповідала про якогось царя, який солдатам прив'язував на руки сіно та солому. Здається, на правій руці було пов'язане сіно, а на лівій – солома. Або навпаки. Ні, здається, так, як він подумав тільки-но. Усе б добре, але поки Михайлик думав, він не міг стояти на одному місці й рухався в напрямку, протилежному своєму

подвір'ю. Можливо, він міркував би ще довше, коли б не побачив великий сніп сіна. Він стояв якраз перед ним. Михайлик дуже зрадів і пішов далі. Але чим далше він ішов, тим не знайомішими становилися будиночки, страшніше гавкали собаки, зовсім чужими здавалися люди. Нарешті він зрозумів, що заблукав.

- Як я не подумав раніше! Дорога до Олиного будинку була набагато коротшою! Чи мені так здалося, тому що вона весь час розповідала щось дуже цікаве. Але ж я тоді навіть не втомився! А зараз... зараз я впаду!

Він знову не помітив, як потрапив на іншу вулицю. Ця вулиця налякала його ще більше. Вона була крайньою в селі. Людей на ній не було зовсім, а декілька будиночків стояли порожніми. Михайлик розхвилювався ще більше. Та раптом із провулка по черзі стали виходити великі, поважні гуси. Ватажок гусей був сьогодні не в гуморі, тому, коли побачив Михайлика, почав витягувати шию й страшно шипіти. Його приклад наслідували й усі інші гуси. І без того переляканий Михайлик почав плакати та голосно кричати. Він біг дуже швидко, але злі гуси все одно його наздоганяли. Михайлик зупинився та крізь сльози почав благати:

- Гуси! Не чіпайте мене, будь ласка! Ідіть та покуштуйте травичку! Вона вам сподобається більше, ніж я. Ідіть собі, будь ласка!

Побачивши, що вони його не тільки не слухають, але й намагаються ущипнути, Михайлик вирішив, що був до них дуже добрий. Тому він узяв гілку в праву руку, нарешті він згадав, де яка у нього рука, та почав погрожувати.

У цей час стара бабуся помітила, що десь поділися її гуси. Вона йшла вулицею та питала всіх зустрічних, чи не бачили вони гусей. Розчарувавшись у пошуках, вона просто ходила селом, поки не потрапила на околицю. Раптом бабуся почула крики та пішла подивитись, що там трапилось. Вона побачила, що якийсь незнайомий хлопчик майже б'є її

гусей. Бабуся зраділа, що знайшлися гуси, але й дуже за них перелякалася. Підійшовши ближче, вона почала сварити Михайлика. Від несподіванки хлопчик ще більше злякався та забіг у стару покинуту хатинку, сховався в ній і почав міркувати, що робити далі.

Тим часом у селі тривали пошуки зниклого Михайлика. Мама, бабуся та Олечка оббігали майже все село, але результатів досі не було. Деякі люди казали, що бачили малого хлопчика, який пішов, здається, на край села. На тій вулиці було близько десяти будинків. Бабуся та матуся навіть не знали, з якого почати. Вони встигли зайти лише на одне подвір'я, як помітили, що зникла Олечка.

Оля бувала в цій частині села досить часто. Вона тут гралася зі своєю подругою Оксанкою в дочки-матері, а разом із братом та його друзями – у розвідників. Усі ці ігри проходили в будинку, який Олі подобався більше за інші. Він був досить великий, вона вивчила його досконало. Тому, коли постало питання, у яку хатину заходити спочатку, Оля зайшла саме в цей будинок. І не помилилась.

У найбільшій великій кімнаті в куточку сидів Михайлик. Оля дуже зраділа, що знайшла його.

- Михайлику, що ти тут робиш?

- Олю? А я... я заблукав! А ти що тут робиш?

- Тебе шукаю! – радісно, як завжди відповіла дівчинка та підійшла ближче. Коли вона побачила його почервонілі очі, запитала:

- Ти що, плакав?

- Я? – не знаючи, що відповісти, промимрив Михайлик. – Ні, не плакав. Чоловіки не плачуть! – відповів він, як головний герой в улюбленому мультфільмі й радісно посміхнувся.

Три дні після цього випадку Михайлик не приходив гуляти до Олечки. За ворота виходив тільки тримаючись за мамину руку. Олечка

сама приходила до нього зі своїми іграшками. Та ось, нарешті, мама Іра разом з Михайликом та Олечкою пішла на луг. Він повністю був встелений квітами. Скільки ж тут їх було! І головне, скільки не йдеш, скільки не збираєш квіти, кожна здається кращою за всі інші. Михайлик захотів подарувати три букети: мамі, бабусі та Олечці. Поки він збирав квіти, зовсім відстав. Десь попереду виднілися дві постаті: маленька Олечка і дещо більша – мамина. Михайлик посміхнувся їм та помахав рученятами. Потім почав наздоганяти їх, але трохи далі побачив маленьке теля. Воно весело гралося на лузі, а побачивши хлопчика, почало уважно його вивчати. Михайлик теж із здивуванням дивився на нього. Підійти ближче один до одного боялися і теля, і Михайлик. Та нарешті молода тваринка зробила перший крок. В очах теляти Михайлик прочитав дружні наміри, тому й сам підійшов ближче до нього та, доторкнувшись до голови теляти, погладив його м'яку, залиту сонячним промінням шерсть.

- Воно, мабуть, буде дуже гарним, коли виросте, - подумав Михайлик. – І чому я його боявся? Може, зірвати йому травинку? Буде воно її їсти? Чи можна з ним побавитись?

Зірвавши травинку, Михайлик несміливо простягнув її теляті. Те у свою чергу охайно взяло та з'їло її. Потім уже сміливіше Михайлик зірвав цілий пучок трави і знову віддав теляті. Воно зраділо наступному подарунку, а потім ще одному, і ще, і ще... Доки телятко не побачило, як над Михайликовим букетом кружляє великий та гарний метелик. Воно потягнулось до нього, щоб привітатися. У цей час Михайлик тягнувся за наступною травинкою, а коли помітив, що теля тягнеться до його квітів, дуже злякався.

- А якщо йому сподобались мої квіти, і воно захоче їх з'їсти? Ні! Я не віддам йому ці квіти! Що я тоді подарую мамі, бабусі та Олечці? Треба швидше тікати, поки воно не з'їло мої квіти! - подумав так Михайлик і швидко побіг.

Метелик, який кружляв над букетом, не захотів з ним розлучатися, тому полетів за Михайликом. Теля, яке ще не встигло привітатися з метеликом, побігло слідом за ними. Михайлик біг так швидко, як тільки може шестирічна дитина. За ним ледве встигав метелик. Теля теж намагалося бігти швидко, але його відволікав якийсь дзвін. Трохи пізніше воно згадало, що на його шиї прив'язаний дзвоник.

Тим часом дід Улас, який слідкував за телям та задрімав у високій траві, прокинувся. Він злякався, не побачивши теляти на місці.

- Де ж воно поділося, - промайнуло в сивій голові діда.

Раптом він почув дзвін.

- Це ж моє теля кудись побігло, - здогадався дід. – Куди ж його понесло? Треба негайно наздогнати!

Узявши в руки палицю, дід Улас побіг за телям.

Михайлику зовсім було не до сміху. Мало того, що за ним бігло теля, так ще якийсь дзвін увесь час лунав. А з ним ставало ще страшніше. Коли Михайлик зупинився відпочити, він побачив, що в теляти на шиї висить дзвіночок, і зараз ця тварина йому вже не здавалася доброю, лагідною та гарною. Тепер він її дуже боявся. Раптом хлопчик побачив діда Уласа з палицею, який наближався до них. Перелякавшись ще більше, Михайлик знову швидко побіг.

Тим часом мама Іра та Олечка сплели собі по вінку та збиралися вже гукати Михайлика, бо треба вже було повертатися додому. Та ось вони почули мелодійний дзвін. Повернувшись на звуки, вони побачили, як переляканий Михайлик на бігу губить квіти, над букетом кружляє метелик, за метеликом біжить теля, яке весь час намагається доторкнутися до метелика, а за ними ледве встигає дід Улас та голосно гукає:

- Куди ж ти біжиш? А ну зупинись! Яке неслухняне теля! От сьогодні ти в мене отримаєш!

З боку це виглядало дуже кумедно, тому мама Іра та Олечка зайшлись дзвінким сміхом. Почувши мамин голос, Михайлик зрадів і голосно закричав:

- Мамо, рятуй! Матусю!

Підбігши, він швидко сховався за маму і... помітив, що за ним уже ніхто не женеться. Здивувавшись, Михайлик згадав, що хотів подарувати мамі та Олі квіти, але побачив, що всі розгубив! Поруч росли три гарні ромашки. Михайлик швидко зірвав їх та подарував по одній мамі й Олечці, а останню залишив для бабусі.

Але що ж трапилось з телям? Чи наздогнав його дід Улас? Після того, як Михайлик розгубив усі квіти, метелик втратив до нього інтерес та кудись полетів, мабуть, шукати нові гарні квітки. Коли теля не побачило метелика, бігти йому потреби вже не було, тому воно зупинилося й з цікавістю дивилося на нове, незнайоме, гарне місце. Дід Улас нарешті наздогнав теля та повів його додому. Дорогою він не зводив з нього очей, а то, бува, знову загубиться.

Через два дні Михайлик з мамою, Олечкою, її братом Ігорем та друзями Оксаною й Данилом вирішили піти на річку. Михайлик був на річці дуже давно, тому забув, який вона має вигляд. Усю дорогу він розпитував, що таке річка.

- Мамо, а річка – це багато води?

- Так, синку, - відповіла мама.

- Ні! – заперечила Олечка, - Це – дуже, дуже, дуже багато води, і вона нікуди не дівається, - по-своєму пояснила подружка.

- А я читав, - сказав Ігор, - що річка має течію.

- Чому ж вона досі тут, - запитав Данило, - нікуди не втекла?

- Тому, - почала пояснювати Михайликова Мама, - є безліч струмочків, які несуть свою воду річці, а вона, у свою чергу, іншій річці

або морю. Течія в нашій річці не дуже велика, тому вона встигає поповнюватися водою зі струмочків.

- А, зрозуміло, - сказав Ігор.

- А що таке струмочки? - поставив нове запитання Михайлик.

- Струмочки дуже схожі на річку, але вони набагато коротші і не такі широкі, - знову пояснила мама сину. – А хіба ти ніколи не бачив струмочків на малюнках?

- Здається, ні, - відповів Михайлик та замислився. – Ой, я бачив струмочок! – радісно вигукнув він.

- Де? – разом запитали мама й друзі.

- Пам'ятаєш, мамо, у нашому місті був струмочок восени?

- Ні, не пам'ятаю, - чесно відповіла вона.

- Біля нашого будинку був струмочок! – пояснив Михайлик.

- Та не було ніколи біля нашого будинку струмочка, - наполягала мама.

- Ні, був, - заперечив син. – Але приїхало багато чоловіків, вони щось зробили, і його не стало!

- А! – нарешті пригадала мама. - Так то був не струмочок. То в нашому будинку була стара труба, і вона прорвала. Вода почала виливатися і потекла на вулицю.

Може, діти ще продовжували б задавати запитання, але нарешті вони прийшли на пляж.

Поки Іра допомагала дівчатам переодягтися, заплітала їхнє довге волосся й переодягалась сама, хлопці вже були готові. Вони принесли на пляж усі літні атрибути: панамки, щоб захистити голови від сонячного проміння, надувні кола та м'ячі. Нарешті вони зайшли в прохолодну воду. Усім не терпілося скоріше зануритись, та вони пам'ятали, що спочатку треба звикнути до температури води. Та ось Ігор і Данило попливли, дівчатка теж бавилися у воді, один тільки Михайлик ніяк не міг

наважитися й стояв на одному місці недалеко від берега. До нього підпливла мама, підбадьорила, і вони разом попливли до дітей.

Як же добре плавати! Так багато води! Можна попливти ліворуч, а можна праворуч або вперед чи назад. І не заблукаєш! Як приємно тут купатися! Зовсім не так, як дома в тісній ванні. Можна попливти разом із друзями, усім вистачить місця, бо річка велика! Дуже велика!

Михайлик замислився й не помітив, що відплив від друзів досить далеко. Раптом щось трапилось, і почало здуватися його коло. Він спочатку цього не помітив, а потім дуже розгубився і не знав, що йому робити.

Тим часом Михайликова мама виводила всіх дітей із води. Декілька секунд тому вона бачила, як її син пливе до берега і як йому подобається купатися в річці.

- Нехай ще трохи поплаває, - вирішила вона, - а зараз дістану рушник, щоб одразу витерти його, і тоді мій Михайлик не змерзне.

Коли діти вийшли на берег, Ірина уважно прослідкувала, щоб усі витерлись і пішли грітися на сонечко. Раптом до неї підбігла Олечка й почала махати руками, показуючи на річку.

- Що трапилось? - запитала в неї Ірина.

- Михайлик!.. Він кудись дівся! – стурбовано пояснила Олечка.

- До річки нікому не наближатись! – наказала Ірина, а сама побігла до води.

- Де ж мій синочок, моє сонечко, мій Михайлик? Куди ж він подівся! Я його знайду, обов'язково знайду! Він не міг потонути, адже тут неглибоко, - з такими думками Ірина попливла на місце, де в останнє бачила Михайлика.

Там вона побачила те, що залишилося від Михайликового кола. Сам Михайлик робив спроби виринути з води, але вони були досить марними.

- Що трапиться, якщо я зараз не виберусь звідси? – думав Михайлик. – Залишусь тут назавжди? Буду жити разом з рибками, грати з ними в жмурки, ховатися за річковою травою, водорості, здається, вона називається. А як же мама, батько, бабуся, друзі? Я що, ніколи більше їх не побачу? Ні, я хочу їх побачити! Я зумію вибратись звідси!

Раптом хтось схопив його і витяг з води.

- Я над водою, - зрадів Михайлик, і побачив свою матусю, яка намагалася привести Михайлика до тями.

Він посміхнувся, і з нього почала текти вода. Багато води! Він навіть злякався, але це швидко закінчилося. Друзі розпитували його, як це трапилось, але Михайлик не міг нічого пояснити, зате став підходити до води з страхом.

Опівдні на річку прийшли качки. У Михайлика це викликало здивування. Навіщо вони сюди прийшли, як самі знайшли дорогу до річки, хто їм підказав, що збираються тут робити? Для Михайликових друзів це не було дивиною, тому вони почали охоче пояснювати йому. Коли качки одна за одною підійшли до води, Михайлик дивився на них широко розплющеними очима і навіть з розкрив рот. Ще цікавіше стало, коли качки попливли, а деякі з них навіть почали пірнати. Ірині досить довго довелось роз'яснювати Михайлику, завдяки чому качки можуть плавати. Потім птахи вийшли з води, посідали на березі і поховали голови під крила. Михайлик захвилювався, чи не погано їм. Але мама пояснила, що так вони відпочивають.

Трохи пізніше втомлені, але дуже задоволені проведеним днем, діти поверталися додому. Оксана запросила всіх на свій день народження, який буде через декілька днів. Провівши Оксану, дітлахи почали вирішувати, що краще подарувати подрузі. Добре, що до їхньої крамниці завтра з міста приїде велика машина та привезе багато різноманітного товару. Тоді й можна буде вибрати подарунок.

Наступного дня в Михайлика було безліч планів. Він домовився разом з мамою та Олечкою йти за подарунком до крамниці, потім хотів трохи погратися та допомогти бабусі. Але виявилось, що ці плани дуже важко втілювати в життя. По-перше, Михайлик прокинувся на годину пізніше, ніж сподівався. По-друге, увесь час ходив сонний, мабуть, переспав. Нарешті, він вдягнений вийшов із бабусиної домівки. Мама наважилась таки відпустити сина самого до Олі, бо разом вони ходили до неї вже разів сто.

Вийшов Михайлик з подвір'я, побачив, як на вулиці сонячно та гарно, і настрій у нього значно поліпшився. Потім він подивився в бік і помітив поважного півня, слідом за яким ішли декілька курок.

- Як вони його поважають, - подумав Михайлик про курок і півня, - і, мабуть, бояться.

Така надмірна цікавість з боку незнайомої людини до курок, викликала в півня погані наміри.

- Чого цей хлопчак став і роздивляється моїх курок? Може, собі забрати хоче? – мабуть, такі думки промайнули в голові півня, тому він рішуче наблизився до Михайлика.

- Це він, мабуть, знайомитись іде! – зрадив Михайлик і простягнув руку до гарного півня.

У відповідь на цей жест півень гордо підняв свій червоний гребінь, потім розправив свій різнокольоровий хвіст (на сонці чорне пір'я здавалось темно-синім, бордове – темно-коричневим, а жовтогаряче так зливалось з сонячними промінцями, що здавалось золотим), поважно підійшов ближче до Михайлика та дзюбнув його в руку. Потім подивився на хлопчика уважно і почав підстрибувати, щоб клюнути десь вище. Михайлик дуже злякався, тому почав відбиватися від забіяки-півня руками та ногами. Такої реакції півень не чекав, тому залишив хлопчика та пішов собі геть.

- Що я йому зробив поганого? За що він мене кльонув? Я з ним хотів привітатися, познайомитися... А він?! Він - грубий забіяка!

Майже плачучи, Михайлик повернувся додому. Мама саме збиралася виходити, але, побачивши сина, зупинилася. Поки вона слухала його схвильовану розповідь, бабуся обробила маленьку ранку.

Нарешті Ірина з сином зайшли за Олею та пішли в крамницю. Дійсно, вибір сьогодні в крамниці був величезний. Звісно, її не можна було порівняти з великими міськими крамницями, але все ж таки!

Приємна продавщиця швидко впоралася зі своїми обов'язками, тому десь хвилин через п'ятнадцять Ірина разом з сином та Олею вийшла з крамниці. У руках вони тримали подарунки. Михайлик вирішив подарувати Оксані величезного рожевого зайця, охайно загорненого в пакет, а Оля – парасольку та великий надувний м'яч. З ним можна буде ходити на річку та разом гратися, як на березі, так і у воді.

Додому діти йшли набагато швидше, ніж у крамницю. Звісно, вони боялися, що по дорозі зустрінуть Оксанку, і вона побачить їхні подарунки! Коли Олечка заховала свій подарунок, одразу побігла до Михайлика гратися. Михайлик уже встиг допомогти бабусі. Він викинув старі зів'ялі квіти, поміняв воду в вазі та поставив туди свіжий букет. Тільки-но він це зробив, прибігла Олечка і вони почали гратися в схованки. Олечка стала ведучою, а Михайлику довелось ховатися.

- Де ж мені сховатися, - міркував він, слухаючи, як Олечка рахує: один, два, три... - Зараз вона скаже «десять», і я програю, бо вона мене знайде. Тут і шукати не треба, стою поруч неї, навіть не сховався! Ще й образиться, тому минулого разу вона ховалась, і мені було цікаво її шукати. А їй не доведеться шукати. Треба кудись заховатися! У хаті не можна, а на подвір'ї – будь ласка! – подумав Михайлик і побіг якомога швидше за будинок, бо Олине рахування вже наближалось до десяти.

Ось вона вигукнула:

- Я йду шукати!

- Цікаво, - думав Михайлик, - вона здогадається мене тут шукати?

Мабуть, ні!

Дійсно, шукати Михайлика в заростях малини дівчинка не подумалася, тому, походивши по подвір'ю хвилин десять, вона втомилася й вигукнула, що Михайлик може виходити зі своєї схованки. Михайлик зрадів і хотів швидко вибратись з малиннику та побігти до Олечки, але він дуже заплутався в кущах. А якщо вилазити звідти швидко, можна сильно подертися. Хлопчик почав потихеньку вибиратися із заростей, але це йому погано вдавалося.

Тим часом на подвір'я вийшла Ірина та запитала в дівчинки, чому вона сама. Оля пояснила.

- Добре, - посміхнулася мама Іра. – Я, здається, знаю, де його шукати. Зараз допоможу тобі, - пообіцяла Ірина та пішла за хату.

Річ у тім, коли вона дивилась у вікно, помітила, як із заростей малини хтось намагається вибратись, а коли дізналася від Олечки, що Михайлик заховався, зрозуміла, де саме його треба шукати.

Звісно, матуся допомогла синові вибратись із малиннику без ушкоджень, якщо не брати до уваги декілька подряпин. Потім вони всі разом зібрали стиглі ягоди малини, помили їх, і через декілька хвилин Михайлик разом з Олечкою сиділи на лавочці. Михайлик дотепно розповідав про свої пригоди в малиннику, тому навіть на вулиці голосно лунав веселий дитячий сміх.

Нарешті настав довгоочікуваний для Оксанки день - день її народження! Це ж таке велике свято! До неї прийдуть друзі, усі ті, з ким вона любить гратися. Це Олечка зі своїм братом Ігорем, Денис та Михайлик. Ще до неї прийдуть двоюрідні сестри-близнята Марія та

Вікторія. Дівчаткам по чотири роки. Вони дуже схожі між собою не тільки зовні, але й за характером. Марія та Вікторія мають довге русяве волосся. Одягтися намагаються по-різному, щоб їх менше плутали. Дуже люблять співати та танцювати. Ще в гості мають приїхати друзі батьків разом із сином Миколою. Як довелося пересвідчитися Оксанці, Микола має дуже непосидючий. Йому весь час щось треба робити, лише б не сидіти на місці! Хлопець завжди може придумати гру, щоб розвеселити всіх. Він дуже активний, бере участь у всіх заходах у дитячому садку.

Оксанка замріялась, думаючи про те, яким буде свято. Непомітно пройшов час, і вже скоро повинні приїхати перші гості.

Мама вже причепурила дочку-іменинницю, і Оксанка стояла та дивилася в дзеркало. Дуже гарні банти почепила мама їй на два рудих хвоста. Легенький жовтий сарафан дуже пасував Оксанці. Нарешті приїхали сестри та Микола з батьками. Вони привітали іменинницю з семиріччям. Через півгодини почали сходитися друзі, які мешкали в селі. Оксанці сподобались усі подарунки, а особливо - великий рожевий заєць.

Почалося свято. Діти гралися, співали, танцювали. Звичайно, ігри придумував Микола. Йому в помічники пішов Михайлик, адже він теж знав багато цікавих ігор. На святі в Оксанки було дуже весело, тому дитячий сміх не затихав ні на хвилину. Коли трохи стемніло, Оксанчина мама внесла великий торт із свічками. Він виявився не тільки гарним, але й смачним. Діти із задоволенням з'їли по дві порції. Потім батьки включили магнітофон. Микола не згаяв нагоди, тому запропонував усім потанцювати. Після цього діти почали збиратися додому, адже було вже досить пізно. Оксанчине свято всім дуже сподобалось, єдиний мінус був у тому, що воно швидко закінчилося. Але ж усім відомо, що свята проходять набагато швидше, ніж звичайні будні.

Наступного дня друзі знову зустрілися та дізналися, що Михайлик скоро повертається додому. Усі дуже засмутилися, адже вже звикли до нього і не хотіли розлучатися.

Разом з мамою Михайлик зібрав свої речі. Йому зовсім не хотілося залишати ні Іванівку, ні бабусю, ні своїх нових друзів. Він розумів, що за всім цим буде дуже сумувати. Зрання в день від'їзду на подвір'ї Марини Йосипівни зібралися всі Михайликові друзі. Мама викликала таксі, щоб швидше доїхати до автостанції, бо вони вже запізнювалися. Михайлик попрощався з усіма, а Олечку навіть поцілував у щічку, від чого вона одразу почервоніла. Сідаючи в таксі, він ще раз помахав усім на прощання рукою. Друзі бігли за машиною, скільки вистачило сил, а їх, на жаль, було не дуже багато.

- Як тут було мені добре! Я навіть не хочу повертатися до міста! У мене з'явилися нові друзі, я дізнався багато цікавого, побачив на власні очі річку, луг, устелений гарними квітами, які можна зірвати, і гроші платити за них не треба. Я дуже полюбив тебе, Іванівко! І обов'язково приїду сюди ще раз! – пообіцяв собі Михайлик.

Дуже гарно провів свій відпочинок Михайлик у бабусі в Іванівці. І обіцянку свою виконав, але приїхав наступного разу в гості до бабусі не скоро, а тільки через чотири роки. Та це вже інша історія.

Червень 2006 р.

Пригоди школярика Михайлика

Оповідання

Знайомтесь – учень Михайлик

Життя Михайлика за останні роки суттєво змінилось. Із чим, запитаєте, пов'язані ці зміни? Як, ви не знали? Михайлик пішов до школи! Так, тепер він учень третього «А» класу. Хлопчик значно подорослішав, став більш уважним. Кожного вечора він самостійно складає зошити та підручники в портфель. Шкільне життя дуже захоплює Михайлика: на уроках він робить каліграфічні записи в зошиті, виразно читає вірші та тексти в Читанці.

Запитаєте, як такий жвавий та допитливий хлопчик витримує довгі шкільні уроки? А відповідь дуже проста й зрозуміла. Уроки ж не вічні, а до того ж між ними є хоч і короткі, але дуже веселі перерви. Саме на перервах можна погратися, побігати, повеселитися та поспілкуватися з друзями. А дружить Михайлик із усіма однокласниками, але найбільше з Тарасиком, Івасем та Наталкою, бо це його друзі ще з дитячого садка.

Ця невгамовна четвірка завжди була разом. Якщо на шкільному подвір'ї десь за великим ясенем ви побачили Наталчину голову з двома довгими косами, будьте впевнені – друзі грають у жмурки. Частіш за всіх Івасю випадала роль шукати всіх. Найкраще ховався Михайлик. Він би не виходив, напевне, зі своєї схованки ніколи, але лунав дзвоник, і хлопчик слухняно йшов до великого світлого класу. І скільки друзі не прохали його показати схованку, він рішуче відповідав: «Ні! Ось знайдете мене, тоді й побачите!». Але ні в кого це не виходило, принаймні досі. Усе частіше до цієї дружньої компанії приєднувалася русява дівчинка, нова подруга Наталки Даринка. Даринка мала дзвінкий голос, тому коли вона сміялась, її сміх лунав на весь клас. Ще Даринка дуже гарно вчилась, вона

завжди приходила до школи з підготовленим домашнім завданням. У класі Даринку дуже любили, і вона відповідала всім взаємністю.

Дуже Михайлик засмутився, коли завершився навчальний рік. Стоячи на святі Останнього дзвоника, хлопчик думав, що він робитиме ціле літо без своїх друзів і без своєї вчительки Ольги Анатоліївни. Вона дуже мудра, хоч і молода вчителька. Любить усіх своїх учнів, нікого не виділяє. Ольга Анатоліївна справедлива, добра, хоча, де треба може бути й суворою.

Одного разу Михайлик запізнився до школи, прийшов тоді, коли закінчувався перший урок. Але Ольга Анатоліївна пустила його до класу, а після уроків пояснила тему, яку його однокласники вивчали на уроці. Після цього випадку Михайлик ще більше полюбив свою вчительку, і вже ніколи не запізнювався, приходячи на уроки вчасно.

Що робити влітку?

Усі Михайликові друзі роз'їдуться хто куди: Івась з Тарасиком – у дитячий літній табір, Наталка разом з батьками на Закарпаття до тітки, інші однокласники – хто на море, хто в ліс. А Михайлику доведеться все літо провести вдома, бо батьки про літній відпочинок нічого не казали. Добре, хоч Даринка залишилась у місті. Але перспектива провести все літо в дівчачому товаристві хлопчика не дуже радувала. «Так і в ляльки скоро гратиму!» - думав Михайлик. Але після декількох днів, проведених з дівчинкою, він зрозумів, як сильно помилився. Даринка жодного разу не запропонувала пограти з нею в ляльки, а навпаки принесла декілька цікавих книжок. Із них друзі дізналися про існування на наших землях Київської Русі. Михайлику було цікаво разом із Даринкою пізнавати навколишній світ. Трохи згодом він познайомився з батьками дівчинки. Виявилося, що батько Михайлика та батько Даринки працюють в одній

фірмі. Після цього їх родини познайомилися ближче та почали спілкуватися.

Одного разу Михайлик не пішов гуляти з Даринкою і весь вечір засмучений просидів дома. Мама Ірина занепокоїлась:

- Синку, що трапилось? Ти часом не захворів? Чого такий сумний?

- Ні, не захворів. А не веселий тому, що ні з ким погратися, - відповів Михайлик.

- Як ні з ким? А Даринка? Чи ви з нею посварились? – стурбовано запитала матуся.

- Та ні. Вона сьогодні на весь день кудись поїхала. А давай ти зі мною пограєшся? – запропонував Михайлик.

- Добре, - погодилася мама. – А в яку гру ти хочеш погратися?

- В історію, - жваво відповів син.

- Як в історію? – не зрозуміла мама.

- В історію України. Ти задаєш запитання, а я відповідаю, - пояснив хлопчик і подав матусі книжку з вікторинами.

- Добре, - відповіла матуся. – Де тут перше запитання? А, ось знайшла. Яка держава знаходилась на території України в IX-XII сторіччях? Якесь складне запитання для тебе...

- Нічого складного, - відповів Михайлик. – Це ж Київська Русь.

- Так. Назвіть ім'я єдиної жінки, яка керувала Київської Руссю. Це ж іще складніше, - зітхнула мама.

- Княгиня Ольга. Це зовсім не складно запам'ятати! Її звать як і нашу вчительку. І я читав про княгиню Ольгу. Вона дуже нагадує мені Ольгу Анатоліївну. Мені здається, якщо б Ольга Анатоліївна народилась у ті часи, вона керувала б не гірше!

- А звідки ти це все знаєш? – здивувалась мама.

- Так ми ж з Даринкою читаємо разом. Вона ще обіцяла принести книгу про стародавній світ. Здається, могутні держави існували в Африці й десь не дуже далеко від нас. Згадав, у Греції.

- Так, дійсно, - погодилась мама.

Увечері вона розповіла своєму чоловікові про знання сина в галузі історії. Він здивувався ще більше, ніж Ірина, і розповів, що їх компанія співпрацює з компанією в Єгипті вже декілька років. Дуже часто до них приїздять фахівці-египтяни, а цього літа вони запрошують дітей співробітників української компанії провести два тижні в Єгипті.

- Ти пропонуєш відправити Михайлика в таку далечінь?

- Це дуже гарний курорт. До того ж діти поділені на маленькі групи, за кожною закріпленою окремих вихователів. І краще вивчати історію країни в самій країні!

- Але ж це так далеко! Ні, я Михайлика не відпущу.

Через тиждень Олег розповів про нові умови, за яких Ірина могла разом із сином поїхати до Єгипту. Михайлик зрадив, але без Даринки їхати не хотів. Після того, як обидві родини порадилися одна з одною, до Єгипту вирушили Ірина з Михайликом та Даринкою.

Ця подорож для Михайлика та Даринки виявилася дуже багатого на пригоди. Невже ви спитаєте чому? Тоді відразу відповідаю. Згадайте Михайлика, які риси йому притаманні? Так, жвавість і, головне, допитливість. А ще він любить сам знаходити відповіді на запитання. Тому пригод йому не уникнути ні в якому разі. І знаєте, де почалися його пригоди? В аеропорту! Тому давайте далі уважно слідкувати за Михайликом, щоб самим не загубитись.

Очі чорні, очі пристрасні...

Споруда аеропорту була величезною. По ній рухалися два людські потоки. Пасажири, які щойно прилетіли, намагалися вийти звідси, а ті люди, які поспішали на свій рейс - устигнути на реєстрацію. Михайлик з мамою та подругою влились у другий потік. І ще їм треба було знайти свою групу. Нарешті вони побачили гурт дітей, які стояли трохи збоку.

Коли всі зібралися, група рушила на реєстрацію, і лише Михайлик залишився на місці.

Чому він не пішов разом із усіма? Саме в цей момент його увагу привернув величезний іграшковий папуга, і Михайлик не зміг відвести від нього очей. До того ж папуга почав кричати трохи різкуватим голосом:

- Привіт усім. Я дуже радий вас бачити! Як справи?

Михайлик навіть не помітив, що біля нього вже немає ні мами, ні дітей з його групи, а коли зрозумів це, дуже засмутився: «Знову я загубився». Тут до нього підійшла якась жінка. Вона була одягнена в дуже яскраві кофтинку та спідницю. Чорні кучері спускалися нижче плечей. На смуглявому обличчі сяяла привітна посмішка. Вона першою звернулася до Михайлика:

- Хлопче, ти загубився?

- Здається, так. А ви не бачили мою групу? – з надією запитав Михайлик.

- Звісно, бачила, - відповіла незнайомка. – Ходімо, я тебе до них відведу.

Михайлик погодився, але ця жінка повела його в інший бік. Поки йшли, вона розпитувала про те, куди він зібрався, з ким, навіщо. Невідомо, чим би закінчилася ця пригода, якщо б чоловік у військовій формі не зупинив цю парочку.

- Громадянку, з ким і куди ви йдете? – запитав службовець.

- Додому, разом із сином, - відповіла циганка. – Ми щойно прилетіли.

- Як?! – здивувався Михайлик. – Ви мені не мама, і ми не щойно прилетіли, а навпаки, я запізнююсь на літак!

- Так, дуже цікаво! – сказав чоловік.

Швидко з'ясувалась, що ця жінка шахрайка. Вона вирішила забрати Михайлика з собою. Військовий допоміг хлопчику швидко знайти його групу, і він ледве-ледве встиг на свій рейс.

Вище хмаринок

Через те, що вони дуже поспішали, хлопчик не встиг як слід роздивитися літак. У Михайлика, його мами та Даринки були місця поруч. Ірина дуже перехвилювалась через пригоду в аеропорту. І тільки зараз, коли Михайлик спокійно сидів та дивився в ілюмінатор, спостерігаючи, як пливуть кудлаті хмаринки, вона трохи заспокоїлась. Спокійна поведінка сина настільки розслабила жінку, що вона й сама не помітила, як задрімала.

Ви думаєте, що в літаку не може бути пригод? Як же ви помиляєтесь! Михайлик знайде їх будь-де! Після смачного обіду на борту повітряного лайнера хлопчику набридло сидіти на місці, до того ж він хотів віднести посуд. Даринчині бажання співпали з його, і вони обережно, щоб не розбудити Ірину, вирушили в путь.

На жаль, вони не знали, куди йти, тому пішли в кінець літака. Коли діти зрозуміли, що йдуть не в той бік, повернули назад. Пройшовши весь салон, вони потрапили до якогось невеличкого приміщення, де знаходились три чоловіки.

- Ви не підкажете, куди покласти посуд? - наважився запитати Михайлик.

Але, здалося, його ніхто не почув. Через декілька хвилин один із чоловіків звернув увагу на присутність дітей.

- Що ви тут робити? Швидко йдіть на свої місця.

- А ми посуд принесли, - повідомив Михайлик.

- Ви збожеволіли. Скоро будемо робити посадку. Із ким ви летите?

Де ваші батьки чи вихователька?

- Із моєю мамою, але вона заснула, - відповів Михайлик.

Раптом з'явилася молоденька стюардеса Юля.

- Що це за діти? – запитала вона.

- Тебе шукали, щоб віддати посуд, - відповів пілот.

- Навіщо ж нести його самим, зараз я пройду по салону й усе зберу.

Давайте я відведу вас, - розпорядилась Юля. – Скажіть, на яких місцях ви сиділи?

- Здається, двадцять або не двадцять, - почав розмірковувати Михайлик.

- А може двадцять два чи тридцять два? – запитала Даринка.

На щастя, мама Михайлика прокинулась і почала пошуки зниклих дітей. Дітлахів посадили на свої місця, і літак почав заходити на посадку.

Чарівна єгиптянка Тія

- Зараз ми їдемо по передмістю Каїра, яке має назву Гізе. Це місце відоме всьому світу, адже саме тут знаходяться піраміди, які належать до великого «міста мертвих». Деякі з них побудовані близько п'яти тисяч років тому, - почала розповідати екскурсовод. – А зараз погляньте праворуч...

Але Михайлик не слухав, він уже уявляв, як на власні очі побачить піраміди. Нарешті вони приїхали. Хлопчик не повірив своїм очам. Усе навколо було піщано-золотистого кольору. Неподалік стояли величезні піраміди, вони наче говорили, що не всі загадки ще розгадані, і кликали розгадати їх. Михайлик із Даринкою, звісно, не встояли перед цим покликом. Поки екскурсовод розповідала для чого будували піраміди, до екскурсійної групи підійшла якась смуглява дівчинка. Побачивши, що Михайлик і Даринка засумували, вона підійшла до них.

- А давайте-но я розповім вам набагато цікавішу історію, - запропонувала вона.

- Ти розмовляєш українською? Як тебе звуть? – запитав Михайлик.

- Тія. Тільки давайте відійдемо в тінь. Ця розповідь не про фараонів, а про звичайних людей, які дуже давно мешкали в Єгипті.

Одного разу до мого батька приїхав збирач податків. Усі сусіди заплатили, а в батька не було чим платити. Тому охоронці почали жорстоко бити моїх батька та матір. Коли один із охоронців замахнувся, щоб ударити мене, мій двоюрідний брат Уна підставив свою спину. Мені здалося, що від цього страшного удару він може померти, тому я увібрала в себе весь його біль і знепритомніла. На щастя, мій любий братик знайшов та привів лікаря, якийвилікував мене. Лікар порадив викинути настої, які залишилися після лікування, щоб ніхто їх не побачив. Я так і зробила, і в тієї ночі раптово запалав будинок збирача податків. У ньому жила велика кількість кішок різних порід, але, на жаль, усі вони загинули, бо не мали змоги вибігти. Тільки одній удалося врятуватися. Та чорна кішка плигнула на груди збирачу та дуже сильно подряпала їх. Він помер у тяжких муках. У нас кішки вважаються святими істотами. Того збирача ніхто не рятував, ні один лікар не завітав до нього, адже цей чоловік зробив щось погане, якщо його покарала кішка. Усі його родичі стали злидарями. Така ось історія трапилась. Потім інші збирачі податків під час виконання своєї роботи ніколи нікого не били.

- Дуже цікаво, - промовила Даринка. – Тіє! – вигукнула вона, але дівчини ніде не було.

- А, ось ви де! – зраділа Ірина. – Ходімо, екскурсія закінчилась.

Але діти ніяк не могли прийти до тями. Де ділась незвично одягнена смаглява дівчина з довгим чорним волоссям на ім'я Тія?

Слизькі сходи

- Сьогодні ми поїдемо до Лабіринту. Це дуже давня споруда, яка складається...

Слухаючи екскурсовода, Михайлик, як завжди, поринув у світ своєї уяви. Та раптово автобус зупинився. Михайлик озирнувся й побачив вхід до Лабіринту.

- А тепер заходьмо. Не відставайте й не заходьте в інші ходи, тримайтеся тільки своєї групи. Усім зрозуміло? – запитала екскурсовод дітей та дорослих. Усі на знак згоди похитали головами, адже кому хочеться провести наступну частину свого життя шукаючи вихід із лабіринту? Таких бажаючих не було.

Коли група зайшла у лабіринт, екскурсовод почала цікаву розповідь про ті місця, де раніше приносили жертву богам, але продовжувала стояти на місці. Звісно, це Михайлику не сподобалось. Але він вирішив нікуди не йти сам, бо дуже боявся загубитись. Туристична група не заходила в відгалуження, а повільно просувалася центральним проходом. Декілька разів на шляху траплялися сходи. Одна зі сходинок виявилася дуже слизькою. Під час спуску екскурсовод розповідала дуже цікаву легенду, і Михайлик, розкривши рота, слухав її. Він довго стояв на одному місці, малюючи в своїй уяві все почуте. Тим часом група рухалась далі. Побачивши, що відстав, хлопчик зробив необережний крок, послизнувся та поїхав униз. «А-а-а!», - пролунало раптом. Екскурсовод на мить замовкла, а потім рішуче запитала:

- Подивіться уважно, чи всі на місці?

- Так, - почали відповідати туристи, - здається всі.

Михайликова мама зовсім не хвилювалась, адже в обох її руках лежали теплі маленькі долоньки. Праворуч – це Даринчина, а ліворуч - Ірина повернула голову... «Ні! – голосно вигукнула вона. – Це ж не Михайлик! Де мій синочок?!».

- У Вас зник син? – запитала екскурсовод.

- Так! Де він міг подітися? Я думала, що тримаю його за руку! – у розпачі промовила Ірина.

- Не хвилюйтесь, зараз ми його знайдемо, - заспокоїла вона Ірину, а потім звернулась до групи. – Мені потрібні три чоловіки.

Одразу з'явилися охочі.

- Ходімо зі мною! – скомандувала екскурсовод.

Тим часом Ірина розпитувала хлопчика, який ішов поруч з нею. Виявилось, що він відстав від попередньої екскурсії і, коли побачив їхню групу, пішов разом з ними.

Дивний сон

Нарешті Михайлик зупинився. Здається, він опинився на самому дні. Раптом він почув якесь шарудіння. Хлопчик дуже злякався, тому й не намагався запитати, хто там є. Щоб не бачити, що не діється поруч, Михайлик заплющив очі, і раптово опинився в якомусь незнайомому місці. Люди там були якісь незвичайні. На деяких з них був одяг, дуже легкий з білого полотна, а інші були зовсім голі. У всіх, навіть у чоловіків, були підведені очі. Це Михайлика здивувало більше за все. «Для чого це потрібно?» – ніяк не міг він зрозуміти. Окрім дорослих там було багато дітей. Нарешті Михайлик відважився підійти до одного хлопчика.

- Що ви тут усі робите? – запитав Михайлик.

Але хлопчик нічого не відповів, а тільки якось дивно поглянув на нього.

- Бажаєш дізнатися, що вони тут роблять? – запитав тоненький дівочий голосок, який Михайлик десь уже чув.

- Так, - з радістю похитав він головою та, озирнувшись, побачив... Тію.

- Ти? – здивовано промовив Михайлик. – Куди ти тоді зникла? Ми навіть не встигли тобі подякувати.

- Не слід мені дякувати. Так ти бажаєш дізнатись чи ні? – знову запитала Тія.

- Так, звісно. Розповідай.

- Тоді слухай. Чи знаєш ти, що в Єгипті є великі поклади золота?
- Ні, - заперечливо похитав головою Михайлик.
- Так от, золота в нашій країні так багато, як і піску. Але не кожен знає, як його видобувають. Ось подивись, - звернулась до Михайлика Тія, - на того чоловіка. Це іудей. Він за щось провинився, тому його відправили сюди працювати. Це дуже важка праця, але виконувати її примушують навіть дітей.
- Але ж дітям дуже важко працювати, - захвилювався Михайлик.
- Звісно! Навіть дуже сильні люди не витримують більше трьох років.
- Давай якимось урятуємо цього іудея та ось цього хлопчика, - запропонував Михайлик.
- Вони й самі врятуються. Іудей з хлопчиком утечуть звідсіля в сусідню країну. Зазвичай усіх, хто втік, повертають назад, але їм пощастить, і вони залишаться жити на новому місці.
- А звідки ти так багато знаєш? – зацікавився хлопчик.
- Я все знаю, Михайлику.
- Ти знаєш, як мене знати? - ще більше здивувався він.
- Тримай цей медальйон. Він золотий. Ніколи нікому не віддавай його, і в тебе завжди все буде гаразд, - замість відповіді промовила Тія та простягла медальйон.
- Дякую, - відповів Михайлик, але Тія вже розтанула, наче марево.

Повернення в реальність

- Михайлику! Михайлику! – почув він матусин голос і розплющив очі.
- Нарешті ти прийшов до тями, - зраділа Ірина. – Як себе відчуваєш?
- Яка ще тьяма? Я ж не втрачав свідомості! – здивувався хлопчик.
- Ні? А що ж це було?

- Це був дивний сон. Чи не сон? – розгублено промовив він, побачивши в своїй руці амулет, який дала йому Тія, та швидко заховавши його в кишеню. – А що зі мною трапилось?

- Ти опинився внизу біля початку сходів, - пояснила екскурсовод, - Але ми тебе швидко знайшли та витягли звідси.

- Так, я пам'ятаю. Я послизнувся та впав, - розповів Михайлик.

- Зараз закінчимо екскурсію та поїдемо до готелю, бо ми вже тут затримались.

Дорогою Михайлик згадував Тію та перевіряв, чи на місці медальйон.

Де ще можна побачити стільки цікавого?!

- Доброго дня! – привіталась наступного ранку екскурсовод. – Ви, мабуть, не можете дочекатись, коли ми відвідаємо столицю Єгипту. Каїр – одне з найгарніших міст світу.

- Михайлику, ти чув, ми їдемо до Каїру, - зраділа Даринка.

- Так, нарешті ми побачимо столицю цієї країни! Це буде дуже цікаво! – мріяв Михайлик.

Нарешті автобус зупинився біля великого будинку. Це був музей. Усередині було безліч цікавих речей, яких, на жаль, не можна було торкатися. Там знаходились коштовності з гробниці фараона Тутатхамона, скульптурне зображення Нефертіті та багато інших різноманітних речей. Але найбільше Михайлика та Даринку зацікавили мумії, тому вони вийшли в ту залу, де знаходились ці експонати.

- Цікаво, як єгиптяни робили мумії? - уголос розмірковував Михайлик.

- Зараз розповім, - відповів хтось.

Діти повернулись і побачили Тію, але не одну. Поруч із нею стояв якийсь хлопець.

- Це мій кузен Уна, - представила юнака Тія. – Так вас цікавить, як робили мумії?

- Дуже цікавить! – разом відповіли діти.

- Це була дуже складна справа, яка тривала близько сімдесяти днів.

- Так довго? – здивувались діти.

- Так, - нарешті промовив Уна, – я одного разу бачив, як це робиться.

Після цікавої розповіді Уна подарував Даринці амулет та разом із сестрою раптово зник. А Михайлик із Даринкою поспішили до своєї туристичної групи. Напевно, їх уже давно чекають.

Сумна посмішка Тії або повернення додому

Два тижні в Єгипті пролетіли дуже швидко. Коли час минає швидко? Тоді, коли є безліч пригод, ніколи сидіти на одному місці та нудьгувати! А нудьгувати Михайлику та Даринці не доводилось. Та ви й самі в цьому впевнились. По-перше, весь час діти були разом, а по-друге, ніколи було нудьгувати. Чому ніколи? Тому що поруч був дуже цікавий та таємничий світ Єгипту.

Туристична група вже знаходилась в аеропорту, коли раптом Михайлик звернувся до Даринки:

- Подивись туди! Чи то не Тія з Уною?

- Так, звісно, - зраділа Даринка. – давай попрощаємось із ними, - і діти помахали їм.

- Чомусь вони сумні, - зауважив Михайлик.

- Мабуть, відчувають, що ми не скоро побачимось. А з ними було дуже цікаво, - промовила Даринка.

- До побачення, друзі! – вигукнули діти разом та одразу перевірили, чи з ними їхні амулети. Вони були на місці.

Повернувшись у рідне місто, Михайлик з Даринкою довго розповідали всім про свої враження від побаченого та почутого. Куди там їхнім однокласникам, які відпочивали в таборі чи на морі! Ні в кого не було таких яскравих вражень! А про амулети діти домовились нікому не розповідати. Ви теж нікому не кажіть. Це буде нашою спільною таємницею. Добре?

Травень-серпень 2007 р.